

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Lennart Olsson
0521-605456

lennart.olsson@o.lst.se

Beslut
2008-08-22

Dnr 511-6586-2006

Sida
1(13)

Enligt sändlista

Beslut om utökning av naturreservatet Bräcke ängar i Åmåls kommun

Innehåll

Uppgifter om naturreservatet
Länsstyrelsens beslut
Syftet med naturreservatet
Föreskrifter för naturreservatet
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan med bilagor
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Hur man överklagar
Bilaga 6. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Bräcke ängar och lövskogar
REGDOSId	2000524
Län:	Västra Götaland
Kommun:	Åmål
Ungefärlig mittpunkt:	130930/655220
Fastigheter och ägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)
Nyttjanderättsinnehavare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)
Areal:	108 ha
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Natura 2000-beteckning:	SEO 530050 Bräcke ängar
Lägesbeskrivning:	Området ligger i anslutning till väg 164 omedelbart Ö om Edsleskogs kyrka
Naturgeografisk region:	21 a. Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap.
Objektskategori:	Odlingslandskap med ängar och betesmarker, lövskogar.
IUCN-kategori	IV habitat/artskyddsområde

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet skall vara **Naturreservatet Bräcke ängar och lövskogar**.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Naturreservatet Bräcke ängar enligt 7§ NVL den 14 april 1975, dnr 11.1211-1076-75.

Länsstyrelsen beslutar att detta områdesskydd upphävs när nu aktuellt beslut vunnit laga kraft.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- vårda och bevara ett värdefullt odlingslandskap;
- bibehålla och utveckla biologiskt rika ängs och hagmarker;
- utöka arealen välhävdade slåttermarker för att gynna hävdberoende arter som fältgentiana, trumgräshoppa m fl;
- säkerställa och utöka arealen viktiga lövskogsmiljöer av betydelse för den vitryggiga hackspetten och andra hotade arter;
- genom skötselåtgärder öka tillgången till döda lövträd och död ved i löv- och blandskogar;
- säkerställa och utveckla ett område av stor betydelse för det rörliga friluftslivet och för förståelsen av det äldre odlingslandskapet;
- bevara följande inom området förekommande naturtyper som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt tillstånd: artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen (6270); slåtterängar i låglandet (6510); ädellövskog i branter (9180); lövsumpskog (9080).

Syftet skall tryggas genom att:

- odlingslandskapet i de centrala delarna av reservatet sköts på ett sätt som så långt möjligt motsvarar den ursprungliga hävden;
- äldre lövdominerade skogar med riklig förekomst av död ved bevaras
- lövdominerade successionsskogar sköts så att de utvecklas till slutna lövskogar med rik förekomst av död ved;
- arealer med barrdominerade skogar och planteringar överförs till lövrika löv- och blandskogar med rik tillgång till död ved.
- säkerställa och utveckla befintliga anläggningar för friluftslivet;

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Bedriva täkt i någon form, kommersiellt eller för husbehov, av grus, berg, sten eller jord.
2. Uppföra mast, antenn, torn eller annan anläggning.
3. Anlägga väg eller parkeringsplats.
4. Anordna upplag.
5. Slutavverka, gallra röja eller utföra annan skogsbruksåtgärd utöver vad som följer av skötselplanen.
6. Skada eller bortföra enstaka träd eller torraka och kullfallna träd.
7. Tillföra kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel.
8. Tillföra gödselmedel, slam eller annat näringsämne till naturliga fodermarker.
9. Skada stenmurar, odlingsrösen eller hägnadsrester av sten.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

10. Dra fram mark- eller luftledning.
11. Kalka mark eller vatten.
12. Uppföra ny byggnad.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid reparation av, och underhållsröjningar för, befintliga luftledningar. Markskador ska då undvikas.
- Vid nedgrävning av befintliga luftledningar. Samråd ska dock ske med Länsstyrelsen senast 6 veckor innan åtgärd.
- Vid reparation och underhåll av befintliga vägar.
- Befintlig vältplats för virke i skötselområde 16 a får utnyttjas av ägaren till Bräcke 1:1 och Edsleskogs Prästgård 1:1 utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande skötselåtgärder vidtas.

1. Utmärkning av naturreservatet.
2. Underhåll av parkeringsplats och vandringsleder samt uppsättande av informationstavlor.

3. Slåtter och bete på odlingsmarkerna, naturvårdsinriktade röjningar, gallringar och slutavverkningar samt bränning, ringbarkning och kapning av högstubbar i angivna skogsbestånd.
4. Uppföljning av kvalitetsmål enligt fastställd skötselplan.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon annat än på allmänna vägar.
2. Göra upp eld.
3. Plocka eller gräva upp växter eller insamla svamp, lav eller mossor, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande växter.
4. Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
5. Bryta loss, knacka sönder eller föra bort sten från naturreservatet.
6. Anordna läger, orienteringstävling eller sätta upp fast orienteringskontroll.
7. Plantera in växt- eller djurart

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel eller för att genomföra åtgärder inom ramen för fastställda åtgärdsprogram för hotade arter.
- Traktorvägen i skötselområde 16 a får utnyttjas av ägaren till Bräcke 1:1 och Edsleskogs Prästgård 1:1 för att komma åt markerna norr om reservatet samt för uttransport av virke till allmän väg, utan hinder av föreskrifterna.

Beskrivning av naturreservatet

De centrala delarna av området (Bräcke ängar) som varit naturreservat sedan 1975 utgörs av ett småskaligt och varierat odlingslandskap som formats genom lång hävd och som restaurerats under de senaste decennierna. Bräcke ängar är ett av de få äldre odlingslandskapen i Dalsland som bevarat sin ursprungliga struktur och som delvis återskapats. Det är av stort kulturhistoriskt värde.

De yttre delarna som genom föreliggande beslut införlivas i naturreservatet utgörs av lövskogar och lövdominerade blandskogar och igenväxningsstadierna på f.d. hagmarker, åkrar och avverkningsytor. Ett område med planterad barrskog där åtgärder planeras för att återskapa lövrika skogar ingår också.

Under början av seklet och långt tidigare utnyttjades markerna i den centrala delen av området intensivt för olika jordbruksändamål. Under den mest intensiva brukningsperioden bedrevs ett lövängs- och åkerbruk på de mer produktiva markerna medan betet förlades till skogsmark och andra utmarker.

Från att ha präglats av solitära ädellövträd och små lövträdsbestånd skedde efter andra världskriget en ökad igenväxning av odlingsmarken i samband med övergång till en alltmer extensiv hävd. Genom restaureringsinsatser och årlig skötsel sedan början av sjuttioalet har denna utveckling vänts och de centrala delarna av området återfått karaktären av äldre odlingslandskap.

Berggrunden i området utgör en del av den s.k. dalformationen. Stråk av kalklerskiffer dominerar berggrunden inom naturreservatet. Den kalkrika lerskiffern men även kloritskiffern utgör jämte hävden förutsättningar för den rika flora som finns här. På öppnare välhävdade marker förekommer idag en artrik ängsflora med inslag av exklusiva slåtterängsarter som senblommande fältgentiana, brudsporre och Sankt Pers nycklar samt ett rikt insektsliv. Bland annat förekommer den starkt hotade trumgräshoppan i syd-länta torrängspartier. Den har här sin rikaste förekomst i västsverige.

Området och då i synnerhet lövskogarna som omger odlingsmarken har också stor betydelse för en rad lövskogsgynnade växt- och djurarter med den vitryggiga hackspetten som indikatorart. Bräcke ängar och området där omkring utgör det enda kvarvarande område där arten häckar regelbundet i Götaland. Bland andra skyddsvärda arter som häckar regelbundet i naturreservatet märks nötkråka, stenknäck, bivråk, mindre hackspett, gråspett och göktyta.

De välhävdade odlingsmarkerna och kringliggande lövskogarna hyser också ett flertal hotade lavar och mossor. Totalt har ett femtiotal rödlistade växt- och djurarter noterats i området.

Delar av området är särskilt under våren ett omtyckt utflyktsmål. I området finns ett flertal fornminnen i form av stensättningar, fornåkrar och rösen av okänd ålder av stort kulturhistoriskt intresse.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Det aktuella området ingår i ett större område Högheden – Baljåsen (NRO 14010) som bedömts vara av riksintresse för naturvården beroende på förekomst av biologiskt rika ängsgranskogar och lövskogsmiljöer samt värdefulla, äldre odlingslandskap. Området är också av riksintresse för friluftslivet (FP 2, Höghedenområdet) genom sina förutsättningar för friluftsliv och natur- och kulturstudier i ett gammalt kulturlandskap. Avsnittet från Edsleskogs kyrka och ned till de centrala delarna av Bräcke ängar har bedömts vara av riksintresse för kulturmiljön (KP 3, Edsleskog), beroende på den välbevarade kyrk- och prästgårdsmiljön samt anslutande ängs- och hagmarker vid Bräcke ängar.

Internationell betydelse

Bräcke ängar som utgör den centrala delen i naturreservatet har av regeringen föreslagits till EG-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43/EEG om

bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Detta innebär att området nu ingår i ett europeiskt nätverk (Natura 2000) av skyddade områden.

Kommunal översiktsplan

I den kommunala översiktsplanen redovisas rekommendationer för naturområdet kring Edsleskog som innebär att ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan påverka områdets stora värden för natur och friluftsliv ej bör tillåtas. Det anges också att jord- och skogsbrukets behov bör beaktas.

Befintliga områdesskydd

De centrala delarna av Bräcke ängar (51 ha) är naturreservat sedan april 1975. En del av angränsande lövskogar söder och nordväst om reservatet har därefter köpts in av Naturvårdsverket och Svenska Naturskyddsföreningen med syfte att skapa ett långsiktigt skydd och genomföra naturvårdande skötselinsatser.

Ärendets handläggning

Ärendet initierades 2004 som en del i arbetet med ett utvecklat områdesskydd i länet. Kringliggande lövskogsområden har särskilt uppmärksammats i arbetet med att rädda den vitryggiga hackspetten. Hösten 2004 gjorde Länsstyrelsen en samlad bedömning av behovet av utökning av befintligt naturreservat samt inledde en revidering av skötselplanen. Samråd har i ett tidigt skede skett med Karlstad stift och Svenska Naturskyddsföreningen som är de största markägarna i den nytillkommande delen. Även övriga markägare har fått information om möjligheterna att lämna synpunkter på föreslagna gränsjusteringar och revideringar.

Samtliga berörda mark- och sakägare har förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m m att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Åmåls kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och en rad intresseorganisationer och andra som kan ha intresse av reservatsbildningen.

Ägarna till Bräcketorpet 1:1, **Inger Fredriksson, Lena Johansson, Monica Sten** och ägaren till Bräcketorpet 1:4, **Olle Thorstensson** framför i en gemensam skrivelse synpunkter på gränsdragningen på deras fastigheter. De föreslår också att ringbarkning av gran ej skall tillåtas samt redovisar synpunkter på ersättningsnivåer och utökningens omfattning.

Länsstyrelsens kommentar: Efter samråd med ägarna har reservatsgränsen justerats enligt inlämnade önskemål. Skötselplanen ändras så att ringbarkning av gran ej blir tillåten.

Karlstad stift påpekar att man länge skött stora delar av sin mark med fokus på bevarande av lövskogsmiljöer och död ved. Naturvårdsinriktade gallringar har utförts på 16 av de 43 ha som omfattas av förslaget. Stiftet har tidigare i diskussioner med Länsstyrelsen lyft fram detta med önskan om att få

fortsatt förtroende att sköta en stor del av området med högt ställda naturvårdsmål. Avverkning och naturvårdsbränning inom delområden med barrdominerad skog eller plantskog menar stiftet att man ej kan åta sig. Mot den bakgrunden är man beredd att acceptera förslaget under förutsättning att ersättningsnivån blir rimlig och att stiftet i fortsättningen kan nyttja den traktorväg och virkesplan som finns i området.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen delar stiftets uppfattning att man inte kan kräva att en privat markägare ställer om produktionsinriktade skogar till naturvårdsskogar. Vid reservatsbildning sker detta endast i undantagsfall och om det finns mycket starka skäl. I just detta fall, där Bräcke ängar utgör det kanske viktigaste området för den vitryggiga hackspetten i Sverige har en sådan insats inom ramen för det statliga skogsskyddet ändå bedömts motiverad, vilket utgör en anledning till reservatsbildningen. Föreskrifter och skötselplan kompletteras så att det framgår att den befintliga traktorvägen och upplagsplatsen även i fortsättningen kan utnyttjas av stiftet.

Ake Linden, boende i området ifrågasätter ambitionen att skapa döda träd och död ved med konstlade metoder. Han menar också att den nuvarande skötseln och användandet av grästrimmers och röjsågar är mycket störande för de boende i området framför allt under sommaren. Han bedömer att risken för att störningarna ökar ytterligare är stora med den skötselplan som nu redovisas.

Länsstyrelsens kommentar: Synpunkterna är viktiga och föranleder vissa justeringar i skötselplanen. Frågan kommer också att tas upp med de skötsel-ansvariga för att förbättra information och samverkan med boende i området.

Svenska Naturskyddsföreningen, som äger fastigheten Edsleskogs prästgård 1:42 menar att det är av högsta vikt att reservatet utvidgas och sköts på ett sätt som både bibehåller ängsvärderna och gör det ännu lämpligare än idag för vitryggig hackspett. Föreningen menar att den vitryggiga hackspettens biotopbehov behöver prioriteras mer vilket bland annat bör innebära att ingen mer lövskog överförs till slåtteräng, den föreslagna bränningen genomförs och så mycket gran som möjligt huggs ut från området norr om väg 164. Samtidigt bör åtgärder vidtas för att öka andelen död lövved i hela området.

Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg välkomnar utvidgningen av reservatet och menar att den hittillsvarande skötseln av området i huvudsak varit bra. Föreningen understryker att i ett område med så stor diversitet och så många rödlistade arter måste det ibland ske avvägningar och genomföras åtgärder som inte gynnar alla arter. Föreningen påpekar att det bara finns en art i området som är akut hotad, den vitryggiga hackspetten samt att området hyser samtliga åtta hackspettsarter i landet, varav sju häckar. Mot denna bakgrund föreslår föreningen en del justeringar av beslut och skötselplan som innebär en viss utökning av reservatet mot öster och söder samt en ökad satsning på uthuggning av gran och skapandet av död lövved. Föreningen motsätter sig också att återstående lövlundar restaureras till slåttermark och

menar också att satsningen på allmogeåkrar knappast är motiverad i ett område som Bräcke ängar.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen delar naturskyddsföreningens syn på att målsättningen bör vara att skötseln av området skall ha som mål att skapa gynnsamma miljöer för samtliga rödlistade arter i området. En utgångspunkt vid de avvägningar som måste göras i skötselplanen har varit att området är av riksintresse för såväl natur- som kulturmiljövård. Båda dessa värden bör beaktas i skötselplanen. Inriktningen är att de kulturhistoriska värdena liksom naturvärden knutna till välhävdade odlingsmarker är styrande för skötseln i de centrala delarna av reservatet medan målsättningen att skapa lövrika miljöer med död ved dominerar i ytterområdena, dvs. i nästan två tredjedelar av området.

Naturskyddsföreningens synpunkter beaktas genom att skötselplanen modifierats så att det är tydligt att restaureringen i delområde 3 i ett inledningsskede går ut på att skapa mer död ved. Ingen död ved kommer heller att tas ut från reservatet. Efter år 2015 avgörs om restaureringen här skall gå vidare mot en trädklädd slätteräng eller om det då finns skäl att låta området förbli en lövlund.

Åmålsbygdens naturskyddsförening ser positivt på planerna att utöka reservatet och lämnar en rad konkreta synpunkter på skötseln av området. Bland annat anser man att en eventuell utökning och restaurering av slättermarker i första hand bör ske i område 18 a för att undvika konflikter med andra naturvårdsintressen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har efter att ha tagit del av bl a Naturskyddsföreningens synpunkter gjort en översyn och skötselplanen och justerat en hel del åtgärdsförslag. Inriktningen att hävda och återställa trädbärande slätterängar och andra kulturmiljöer i de centrala delarna av reservatet ligger dock fast med undantag för skötselområde 3 där det slutliga bevarandemålet fastställs först senare.

Regionmuseet Västra Götaland ställer sig frågande till varför man inte inom ramen för skötselplanarbetet genomför en kulturhistorisk utredning. En sådan utredning behövs för att förankra de åtgärder som föreslås. I nuläget är det mest naturvärden som styr hävden och odlingslandskapet strukturer blir inte så tydliga som de skulle kunna vara. Man bör inte låsa fast områden med gammal inägomark till fri utveckling med mycket död ved, som är en åtgärd helt utan historisk förankring. Regionmuseet lämnar dessutom mer detaljerade synpunkter på de olika skötselområdena, som i huvudsak innebär att man vill restaurera större delar av de gamla inägomarkerna samt i större utsträckning ta hänsyn till tidigare strukturer i odlingslandskapet.

Länsstyrelsen kommentar: Målsättningen i den centrala delen av området är i huvudsak att restaurera det äldre odlingslandskapets struktur så långt det är praktiskt och ekonomiskt möjligt. De synpunkter regionmuseet lämnat har delvis inarbetats i skötselplanen vad gäller de centrala delarna av reservatet. I de nytillkommande delarna och i ytterområdena bör målsättningen att skapa död ved och gynna utvecklingen av löv ligga fast. Det hindrar inte att man vid skötseln lyfter fram mindre enskilda lämningar av kulturhistoriskt intresse.

Vattenfall har inget att erinra mot förslaget under förutsättning att föreskrifterna medger att man kan anlägga jordkabel, röja i och kring ledningsgator, ta sten, ta väg samt har tillträde för underhåll, reparation m.m.

Länsstyrelsens kommentar: De föreslagna föreskrifterna medger att röjningar och andra underhållsarbeten sker. Vid nedgrävning av kablar fordras dock samråd med Länsstyrelsen innan åtgärd. För mer omfattande åtgärder som vägdragning och stentäkt bedömer Länsstyrelsen det som rimligt att dispens krävs.

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig i ärendet.

SGU har inget att invända mot den föreslagna utvidgningen av reservatet.

Åmåls kommun anser att utökningen av naturreservatet med de nya lövrika skogsområdena kompletterar och förstärker det nuvarande reservatets värden och status. Bräcke ängar är ett av de mest frekventerade naturreservaten i kommunen. De ”nya” områdenas naturvärden och utvecklingsmöjligheter motiverar att naturreservatet utökas. Länsstyrelsens förslag överensstämmer också väl med kommunens översiktsplan.

Efter samråd med berörd markägare har den del av fastigheten Edsleskog Prästgård 1:38 som ingick i reservatet enligt remissförslaget utelämnats. Denna del omfattas av naturvårdsavtal.

Staten har efter överenskommelse med markägarna Svenska Naturskyddsföreningen, respektive Karlstad stift förvärvat fastigheterna Edsleskogs Prästgård 1:42 samt delar av fastigheterna Bräcke 1:1, 1:2 och Edsleskogs Prästgård 1:1. Det innebär att markfrågorna i större delen av reservatet är lösta. För övriga fastigheter pågår förhandlingar med berörda ägare.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Bräcke ängar och omgivande lövrika skogar har betydande kultur- och naturvärden knutna till såväl odlingsmark som lövskogar. Området är utpekats som ett äldre odlingslandskap av nationellt intresse. Här finns bland annat fornåkrar, lövängar, äldre odlingsrösen, hamlade träd och andra landskapselement som är typiska för det äldre odlingslandskapet. Naturvärdena är mycket stora. Området hyser ett flertal värdefulla naturtyper och ett 50-tal rödlistade arter.

Den centrala delen av reservatsområdet som varit skyddat sedan 1975 har en skötselplan som till stora delar är inaktuell. En revidering av skötselplanen för hela området har därför bedömts vara nödvändig. Revideringen har bland annat inneburit att den anpassats till de nya förutsättningar som råder, ny kunskap och fastställda åtgärdsprogram för hotade arter.

Utökningen av naturreservatet innebär att även omgivande lövdominerade miljöer får ett skydd. Genom att närliggande planterade barrskogspartier inlemmas i reservatet och på sikt överförs till lövrika miljöer med god tillgång till död ved skapas nya områden av stort värde för exempelvis vitryg-

gig hackspett. Därigenom kan den pågående restaurering av odlingslandskapet fullföljas samtidigt som nya lämpliga livsmiljöer för lövskogsberoende arter skapas. På så sätt förbättras situationen både för odlingslandskapets arter och arter knutna till lövrika skogar.

Genom reservatsbildningen underlättas en fortsatt och förbättrad hävd av odlingsmarken vid Bräcke ängar samtidigt som omgivande skogar skyddas eller utvecklas till lövrika skogar med rik tillgång till död ved. Reservatsbildningen är också en del i arbetet med att rädda hotade arter och följer exempelvis de åtgärdsprogram för vitryggig hackspett och trumgräshoppa som fastställts. Inom området skapas också en potential för att utveckla starkare populationer av flera andra hotade arter genom att lövdominerade skogar på kalkrika marker får utvecklas till naturskogar med rik förekomst av död ved.

Åtgärder som kan hota områdets natur- och kulturvärden är till exempel:

- Avverkning, granplantering och andra skogsbruksåtgärder.
- Upphörd eller försämrad hävd av odlingsmarkerna
- Igenväxning av lövdominerade skogar med gran.
- Vedhuggning eller annan plockhuggning som kan minska förekomsten av död och döende ved.

Förutsättningar för att de angivna värden ska kunna bevaras eller utvecklas är bl.a. att

- äldre skogsbestånd lämnas i huvudsak till fri utveckling.
- I successionsskogar röjs inträngande unggran och död ved skapas genom ringbarkning och kapning till högstubbar i tätare lövbestånd
- odlingsmarken hävdas på ett traditionellt sätt.
- Fortsatt försiktig restaurering sker av igenväxta delar av odlingslandskapet.
- Planterade granbestånd avverkas och/eller brännes

Ett utökat naturreservat syftar således både till att förhindra åtgärder som kan spolia naturvärdena och till att utöka och förstärka naturvärdena i utvecklingsområden.

Miljömål

Skyddet av skogarna i naturreservatet Bräcke ängar och lövskogar utgör ett led i arbetet med att uppnå miljömålet "Levande skogar". Regeringen har satt som mål att ytterligare 320 000 hektar skogsmark bör skyddas innan år 2010. För Västra Götalands län innebär detta ca 18000 hektar.

Reservatsbildningen och den reviderade skötselplanen skapar dessutom förutsättningar för att uppfylla delar av miljömålet om ett rikt odlingslandskap.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

De centrala delarna av naturreservatet är av stort värde för friluftslivet och besöks av ett stort antal människor varje år. Genom utökningen blir det lättare att förena bevarandointressena med ambitionen att utnyttja områdets värde för rekreation och friluftsliv.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med reservatet. Om det finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Virkesuttag

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller reservatsförvaltaren.

Insektsangrepp

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter naturreservatsbildningen att vara statens ansvar.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd. Undantag är verksamheter eller åtgärder som direkt hänger samman med, eller är nödvändig för, skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna tillstånd endast om vissa villkor är uppfyllda. (7 kap 28a, 28b och 29 §§ miljöbalken).
- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.

- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskyddsförordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Väst kuststiftelsen. Förvaltningen ska ske i samverkan med Länsstyrelsen, berörda markägare och boende i området.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Provinstidningen Dalsland och Nya Wermlandstidningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Lennart Olsson, naturvårdsenheten har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, antikvarie Susanne Axelsson, biträdande länsarkitekt Gunnar Wockatz och länsjurist Erland Josefson

Göran Bengtsson

Lennart Olsson